

LNETT AS
Postboks 8124
4068 STAVANGER

Vår dato: 16.12.2024

Vår ref.: 202413700-9 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE godkjenner Lnett sin detaljplan for riving av 50 kV Gilja–Maudal og Maudal–Oltedal

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til Lnett sin søknad¹ og detaljplan, datert 26. mars 2024, for nedleggelse av ca. 9,1 kilometer eksisterende 50 kV kraftledning mellom Gilja og Maudal transformatorstasjon, og ca. 19,7 kilometer kraftledning mellom Maudal og Oltedal transformatorstasjon i Gjesdal kommune i Rogaland fylke. Vi viser også til oppdatert detaljplan datert 25. oktober 2024².

NVE gir i dag tillatelse til riving av ledningen, se eget vedtak og vedlegg, og godkjenner detaljplanen for gjennomføring av rivearbeidene (dette vedtaket). Dokumentene er også å finne på www.nve.no/8801/A.

Detaljplanen kan ikke fravikes uten avklaring fra NVE. Dersom den videre planleggingen og gjennomføringen viser at andre løsninger enn de som er beskrevet i detaljplanen kan redusere ulempene anleggsarbeidene medfører, ber vi dere om å ta kontakt med oss slik at vi kan behandle endringen(e).

1. Vedtak om godkjenning

1.1. Vedtak og vilkår

I medhold av energilovskriften § 3-5 d, første ledd godkjenner NVE detaljplanen datert 25. oktober 2024 for nedlegging av de to eksisterende 50 kV ledningene mellom Gilja og Maudal transformatorstasjon, og mellom Maudal og Oltedal transformatorstasjon. Kraftledningene går gjennom Gjesdal kommune i Rogaland fylke. Traseene er vist i figur 1 under. Det er konsesjonær sitt ansvar at anleggsarbeidet gjennomføres slik det er beskrevet i detaljplanen.

¹ NVE-ref.: 202406175-1

² NVE-ref.: 202413700-7.

Godkjenningen gis på følgende vilkår:

Før anleggsperioden

- Dere skal orientere NVE, berørte kommuner, grunneiere og rettighetshavere om datoen for oppstart før anleggsarbeidet starter.
- Dere skal gjøre entreprenører og eventuelle underentreprenører, konsulenter og andre som planlegger og bygger anlegget på vegne av konsesjonær kjent med detaljplanen og dette vedtaket.

Underveis i anleggsarbeidet

- NVE kan senere stille krav om at dere detaljerer prosjektet ytterligere og dokumenterer bygging, drift og vedlikehold ved hele eller deler av anlegget, og at slik dokumentasjon skal godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.
- Dere skal til enhver tid ha oppdaterte kart som kan legges fram for NVE hvis vi ber om det.
- Dere skal merke kulturminner i og nærheten av tiltaksområdet med et materiale som ikke forvitrer.
- Kjøretraseene over våte partier skal merkes i kartene til anleggsmaskiner for å unngå viftekjøring. Alle typer kjøreskader skal rettes opp.

Etter anleggsarbeidet

- Dere skal sende en sluttrapport til NVE senest ett år etter at anlegget er revet, jf. [NVEs veileder for sluttrapport \(nve.no\)](https://nve.no/veiledning-for-sluttrapport).
- Dere skal foreta en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene innen to år etter at anlegget er revet.

Generelt

- Hvis dere avdekker uønskede hendelser som har skadet eller kan skade miljøet betydelig, skal dere rapportere det til NVE. Opplys om hvilke tiltak som er eller vil bli iverksatt for å rette opp skader og hindre gjentakelser.

1.2. Mulighet til å klage

Vedtaket kan påklages. Se informasjon om retten til å klage på siste side.

1.3. Dere skal orientere grunneiere og rettighetshavere

Vi ber dere om å sende vedlagte orienteringsbrev til berørte grunneiere og rettighetshavere så snart som mulig. Dette vedtaket skal legges ved orienteringsbrevet. NVE ber dere sende en bekreftelse på at orientering er sendt til nve@nve.no.

2. Forhold Lnett må være oppmerksom på

2.1. Dere må ha et internkontrollsystem (IK-energi)

Dere må ha et internkontrollsystem for energianlegg.³ NVE forutsetter at dette er på plass, og at dere praktiserer internkontroll. Vi viser til NVEs «Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg».⁴

2.2. Forholdet til plan- og bygningsloven

Siden anlegget har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven.⁵ Det betyr at dere ikke trenger å søke dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling.

NVE ber om å bli orientert dersom områder som er godkjent til midlertidig arealbruk i NVEs tillatelser, omgjøres til permanent arealbruk i medhold av annet lovverk. NVE skal motta kopi av søknader og eventuelle tillatelser.

Når anlegget er ferdig revet, skal dere sende kommunen kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg, slik at det offentlige kartverket kan oppdateres. Kravet står i byggesaksforskriften (SAK 10).⁶

2.3. Tillatelser dere trenger etter annet lovverk

I tillegg til denne godkjenningen av detaljplanen må dere sørge for å skaffe dere nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Lnett er også ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

NVE minner om at det er kommunen som er myndighet ved bygging eller graving i forurenset grunn. Det er kommunen som eventuelt setter krav til arbeidet og skal godkjenne tiltaksplanen for forurenset grunn.

³ [Energilovforskriften § 3-7](#) (forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.).

⁴ [NVE Veileder Nr. 8/2018 Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg](#).

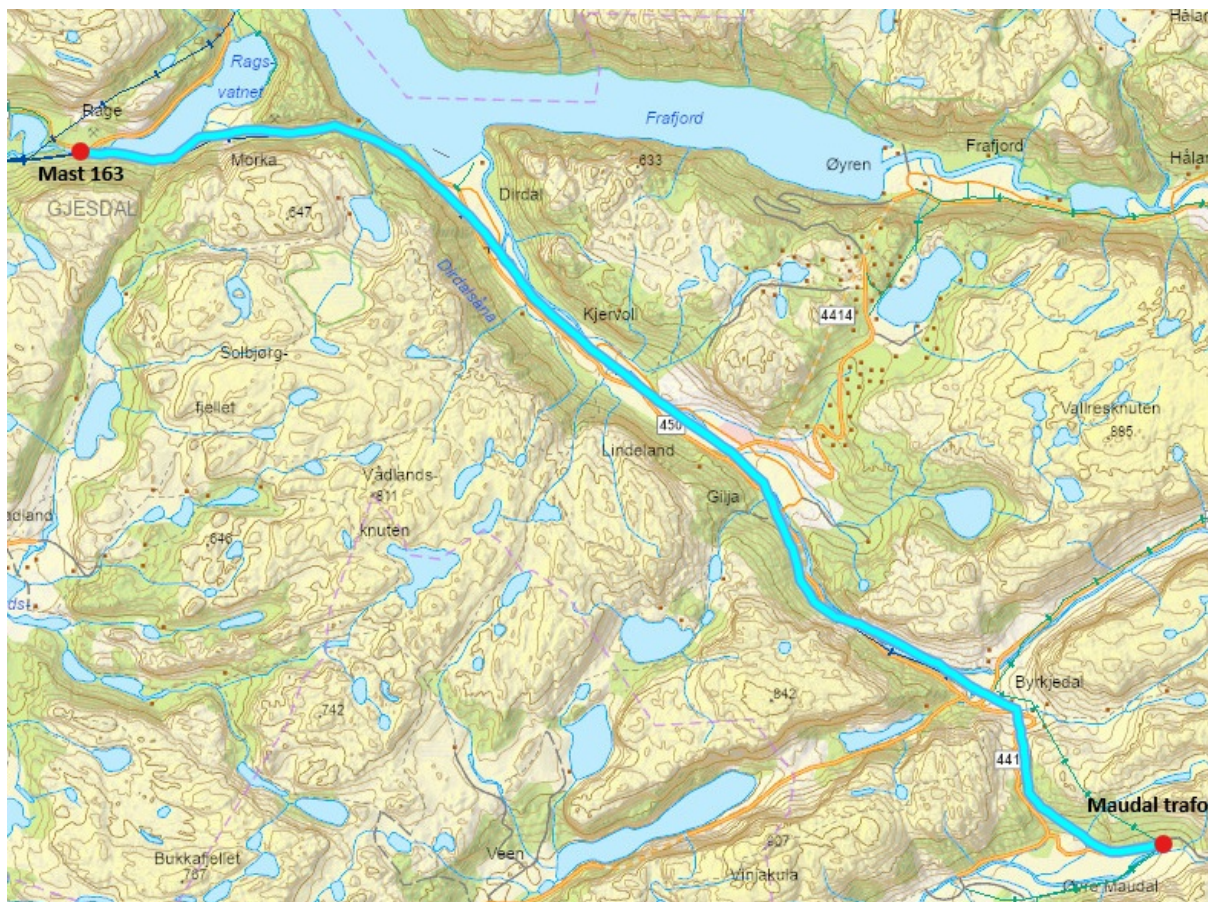
⁵ [Plan- og bygningsloven § 1-3](#) (lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling).

⁶ [Byggesaksforskriften \(SAK 10\) § 4-3](#) siste ledd (forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak).

3. Bakgrunn

Lnett har søkt om tillatelse fra NVE for å rive to eksisterende 50 kV luftledninger i Gjesdal kommune i Rogaland fylke. Lnett beskriver i kapittel 1 av detaljplanen av 25. oktober 2024 at behovet for 50 kV luftledningene Gilja–Maudal og Maudal–Oltedal faller bort grunnet fornyelse av Maudal kraftverk og endret nettilknytning. Luftledningen mellom Gilja og Maudal transformatorstasjoner har en lengde på ca. 9,1 kilometer, og hele strekningen søkes revet. Luftledningen mellom Maudal og Oltedal transformatorstasjon søkes revet frem til mast nr. 163 ved Rage, med en lengde på ca. 19,7 kilometer.

Figur 1. Oversiktskart over luftledningene som søkes revet. Kilde: NVE 08.11.2024.

For strekningen Maudal–Oltedal har Lnett søkt om, og fått tillatelse til å beholde ca. 2 km av ledningen fra Rage inn til Oltedal transformatorstasjon (nord for mast 163 i figur 1). Lnett begrunner dette med at de ønsker å benytte ledningen i fremtidig 22 kV nett. Figur 1. viser et oversiktskart over strekningene som søkes revet.

Ledningstraseen er variert og med stedvis bratt og ulendt terreng. Lnett vil gjennomføre rivingsarbeidet i stor grad til fots. Lnett beskriver følgende fremgangsmåte for riving av ledningene. Faseliner avspennes og vinsjes inn fortløpende, deretter skal armaturer og isolatorer demonteres og senkes til bakken. Betongmaster skal sprenges eller sages ned og kappes opp til håndterbare størrelser og transporteres ut av terrenget til riggområder for omlasting. Frakten ut av terrenget vil foregå med helikopter eller terrengkjøretøy. I de områdene som er utsatte for skredfare skal ikke fundamentene fjernes, dette for å blant annet forårsake minst skade i terrenget og for å redusere skredfaren.

4. Høring og innkomne merknader

4.1. Detaljplanen har vært på høring

NVE sendte detaljplanen og søknaden for 50 kV Gilja-Maudal og Maudal–Oltedal på høring 6. september 2024 til Rogaland fylkeskommune, Statsforvalteren i Rogaland, Statnett SF, DNT, Gjesdal kommune og Enida AS. Fristen for å komme med merknader til detaljplanen var 30. september 2024. Lnett informerte grunneiere og rettighetshavere om høringen og fristen for å komme med merknader.

4.2. Innspill til detaljplanen

Vi mottok fire innspill til detaljplanen og søknaden. Merknadene som er relevante for detaljplanen, er sammenfattet nedenfor, mens merknader til søknaden om riving er behandlet i vedtak av 16.12.2024. Alle innspillene ble oversendt til Lnett for kommentering, og deres kommentarer av 11. oktober 2024 er gjengitt under hvert av innspillene, og i kursiv der det er gjengitt som direkte sitat. Lnett har oppdatert detaljplanen etter høringen for å inkludere de aktuelle høringsuttalelsene. De fullstendige høringsuttalelsene og Lnetts kommentarer er tilgjengelige gjennom elnnsyn.

R. Imsland skriver i høringsuttalelse av 25. september at han mener det er svært viktig å fjerne luftledningen mellom Rage og Oltedal ettersom strekningen går over et naturreservat. Videre viser han til at området benyttes til hekking, hvile og overvintring, og mener at ledningene forstyrrer fuglelivet.

Lnett kommenterer: «Lnett ønsker å beholde ledningen fra Rage til Oltedal da vi vil benytte den i nytt distribusjonsnett som planlegges etablert i området. Ved å gjenbruke ledningen vil vi unngå anleggsarbeid i området både med å rive eksisterende og eventuelt etablere ny 22 kV forbindelse. Prosjektering av nytt distribusjonsnett forventes gjort i 2025 og bygging i 2026/2027. Ledningen vil bli del av nytt 22 kV nett mellom Oltedal og Oltesvik og knyttes til øvrig 22 kV nett videre mot Gilja. På sikt vil det kunne bli aktuelt å rive øvrige 50 kV ledninger mellom Rage og Oltedal, og Lnett vil omsøke dette når det blir aktuelt.»

Rogaland fylkeskommune kommenterer flere temaer i sin uttalelse av 7. oktober 2024. *Samferdsel:* Det må søkes om tillatelse til arbeid i og ved offentlig vei, og atkomst fra offentlig vei må avklares med veieier. *Kulturminner og kulturmiljø:* Fylkeskommunen har varslet Lnett om behovet for kontrollregistrering av enkelte kulturminnelokaliteter for å vurdere konflikt med tiltaket. Videre må det søkes dispensasjon fra kulturminneloven § 3 dersom master står innenfor automatisk freda kulturminner og deres sikringssoner. Kulturminner nær tiltaksområdene må sikres ved inngjerding. Fylkeskommunen har hatt dialog med Lnett om behov for arkeologisk registrering. *Biologisk mangfold/vassdrag:* Fylkeskommunen påpeker at tiltak ved flere master og riggområdene kan kreve tillatelse til fysiske inngrep i vassdrag, og minner om at Statsforvalteren har ansvar for den anadrome delen av vassdraget. Videre ber fylkeskommunen om at det blir gjort en vurdering av plassering av riggplasser for å hindre avrenning til vassdrag. *Jordvern:* Fylkeskommune legger til grunn at matjord blir mellomlagret slik at det kan tilbakeføres etter endt anleggsperiode.

Lnett vil søke om tillatelse fra veieier. Videre vil Lnett søke fylkeskommunen om dispensasjon fra kulturminneloven for aktuelle mastepunkt, og hensynta kulturminner med markering og gjerder. Lnett vil søke om tillatelse til fysiske tiltak i vassdrag der det er aktuelt, og sikre buffersone mellom riggplass og vassdrag. Tiltak for å begrense avrenning er beskrevet i detaljplanens kapittel 6.2.10, og lagring av matjord er omtalt i oppdatert detaljplans kapittel 6.2.1.

Statens vegvesen skriver i høringsuttalelsen av 23. september 2024 at detaljplanen ikke berører riksvegnettet som de har forvaltningsansvar for. Vegvesenet legger til grunn at nødvendige avklaringer knyttet til fylkesvegnettet skjer i dialog med fylkeskommunen. Vegvesenet minner om at de skal motta søknader om arbeidsvarsling, også på fylkesvegnettet.

Lnetts kommentar: «*Lnett vil gjøre avklaringer med aktuell vegeier, slik Statens vegvesen påpeker. Søknader om arbeidsvarsling, skiltplan m.m. vil ivaretas av entreprenør, jf. detaljplanens kapittel 4.2.3.*»

Statsforvalteren i Rogaland skriver i høringsuttalelsen av 20. september at det er viktig at tiltaket ikke medfører partikkelavrenning til vassdrag i anleggsperioden, og ber Lnett iverksette konkrete avbøtende tiltak for å unngå dette. Tiltak må gjøres kjent for entreprenør, og masser må ikke mellomlagres slik at det kan føre til avrenning. Statsforvalteren påpeker at tiltaket berører regnskogmiljø med rødlistede arter som er utsatt for uttørking dersom trær felles, og at Lnett må strekke seg for å hensynta naturtypen. Videre frarådes bruk av helikopter i perioden mars-juli av hensyn til naturmangfoldloven § 6, 9 og 12. Statsforvalteren minner om at fjerning av kantvegetasjon krever avklaring og eventuelt dispensasjon fra vannressursloven § 11.

Lnett skriver at de vil ta inn statsforvalterens innspill om avrenning til vassdrag i detaljplanens kapittel 6.2.6. Lnett vil ikke bruke helikopter i perioden mars-juli. Entreprenør vil avklare med statsforvalteren om det er behov for dispensasjon etter vannressursloven § 11.

5. NVEs vurderinger av detaljplanen

Formålet med en detaljplan er å sikre at dere som konsesjonær tar hensyn til miljø og landskap når anlegget rives. NVE mener detaljplanen for nedlegging av 50 kV ledningene beskriver hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres på en god måte. NVE forutsetter at Lnett følger beskrivelsen i detaljplanen i anleggsarbeidet. Vi mener derfor det ikke er nødvendig å vurdere alle temaene som detaljplanen beskriver. I dette kapittelet vil vi kun gjøre en vurdering av de temaene i detaljplanen hvor det er ytterligere behov for avklaring fra NVE.

5.1. Detaljplanlegging av arealbruk

Rivingen av kraftledningene mellom Gilja og Maudal, og Maudal og Oltedal vil innebære riving av 228 master, hvorav de fleste mastene er i betong. Kortere strekninger av traseen består av tremaster. I detaljplanens kapittel 5 skriver Lnett at all arealbruken som kreves i forbindelse med rivingsarbeidet kun er midlertidig. Transport av ledninger og master vil hovedsakelig skje med helikopter fra terrenget til riggplass, før videre transport på vei. Det er ikke behov for å etablere midlertidige veier.

Riggplasser

Det er behov for flere mindre riggplasser langs kraftledningene. I detaljplankartene er ca. 30 riggplasser avmerket, og disse beskrives som aktuelle riggplasser og bunkring for helikopter. Lnett skriver i detaljplanens kapittel 6.1.1 at totalentreprenør vil vurdere hvilke riggplasser som til enhver tid skal benyttes for å kunne gjennomføre anleggsarbeidene på en trygg og rasjonell måte. Etter innspill fra Rogaland fylkeskommune skriver Lnett i den oppdaterte detaljplanen at entreprenøren skal sikre at det er en buffersone mellom riggplass og vann og vassdrag som skal opprettholdes med naturlig vegetasjon. Bruk av andre riggplasser enn det som kommer frem i detaljplanen skal søkes om, og godkjennes av NVE.

Noen av riggplassene er allerede etablert, mens andre skal opparbeides. Riggplasser som ikke allerede er opparbeidet skal tilbakeføres til opprinnelig tilstand. Lnett skriver at anleggsarbeidet skal utføres slik at varige sår i terrenget minimeres, og at istandsetting skal skje fortløpende. Videre skriver Lnett at alle riggplasser så langt som mulig skal tilbakeføres til opprinnelig stand før området forlates, med mindre annet avtales mellom grunneier og konsesjonær.

Når riggplassene opparbeides og istandsettes, legger NVE til grunn at Lnett følger prinsippene i vår veileder for terrengbehandling⁷. Riggplasser er som hovedregel midlertidig arealbruk og skal tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk.

Kjørespor

I kapittel 6 i detaljplanen skriver Lnett at de sammen med entreprenør, vil benytte seg av eksisterende veier og traktorveier for tilgang til riggområdene, samt av rettighetsbeltet til

⁷ [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg.](#)

kraftledningstraseen. Det fremkommer også av detaljplankartene at Lnett vil kjøre ut til noen av mastepunktene, noe som vil medføre kjørespor i terrenget.

NVE minner om at midlertidige kjørespor er terrenginngrep som skal istandsettes. NVE setter krav om at kjøretraseene over våte partier og over fulldyrket jord og innmarksbeite skal merkes i kartene til anleggsmaskiner for å unngå viftekjøring.

Istandsetting

Lnett beskriver istandsetting i detaljplanens kapittel 6.1.

Når et areal blir opparbeidet, mener NVE at det er viktig å rydde vegetasjon, mellomlagre masser i ranker og separere massefraksjoner for å lykkes med arrondering og istandsetting. I praksis kan det være utfordrende å holde toppmassene adskilt fra resten av massene. Vi oppfordrer Lnett, sammen med entreprenøren, til å finne en løsning på hvordan toppmassene kan mellomlagres slik at det blir mindre sannsynlig at disse blander seg med andre masser.

I forbindelse med arrondering og istandsetting er det viktig å få til overganger som er så like terrenget rundt som mulig. Fyllinger skal mettes med finere masser under toppmassene, slik at toppmassene ikke vaskes ned i hull mellom sprengstein ved regnskyll. Toppmassene skal ikke klappes, men legges rufsete tilbake for å legge til rette for naturlig revegetering. Vi viser til «NVEs veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg».⁸

NVE har satt vilkår om at Lnett skal utarbeide en sluttrapport og sende den til NVE innen ett år etter at anleggene er revet. I sluttrapporten skal det dokumenteres at anlegget er revet i samsvar med vedtak om riving, den godkjente detaljplanen og eventuelle endringer som er godkjent i løpet av anleggsperioden. Dersom oppryddingen ikke er ferdig når sluttrapporten sendes inn, skal Lnett rapportere status og framdrift for dette arbeidet.

[Veileder for sluttrapport finnes på nve.no](#). NVE oppdaterer den digitale veilederen jevnlig, og vi anbefaler at dere bruker nyeste versjon.

5.2. Naturmangfold

I behandlingen av detaljplanen har NVE håndtert sensitiv informasjon om naturmangfold, for eksempel reirlokasjoner for sensitive arter. I godkjenningen vår vurderte vi hvordan disse artene er ivaretatt, og vedtaket er formulert slik at sensitiv informasjon ikke kommer fram av dokumentet. Dette har vi gjort for å kunne gi fullt innsyn i selve vedtaket.

Lnett beskriver i detaljplanens kapittel 4.2.10 og 6.2.2 at det er registrert flere rødlistede fuglearter med status fra nær truet til kritisk truet i tiltaksområdet, inkludert sårbare rovfugler som hubro, vandrefalk, havørn og kongeørn. Det er også registrert en aktiv hekkeplass av en art som vurderes som sensitiv. Artene kan bli berørt av anleggsbeltet, -veier og riggplasser, men ifølge Lnett forventes ikke rivingsarbeidet å påvirke truede arter eller naturtyper. Som avbøtende tiltak for å hensynta bakkehekkende fugler, hare og hjortevilt vil Lnett selv gjøre undersøkelser i forkant av kjøring med maskiner. Lnett vil

⁸ [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg](#).

markere eventuelle funn og unngå ferdsel med mannskap og maskiner. Noen av de registrerte artene kan også bli påvirket av helikoptertransport. For å hensynta disse artene skal entreprenøren gjøres kjent med kjente hekkelokaliteter. Etter innspill fra Statsforvaltaren i Rogaland skal det ikke utføres arbeid med helikopter i perioden mars-juli.

Lnett skriver at de vil ha fokus på å begrense inngrepet rundt mastepunktene. Statsforvalteren ba i høringsinnspillet Lnett gjennomføre avbøtende tiltak for å hindre partikkelavrenning til vassdrag. Lnett svarer at de vil sikre en buffersone mellom riggplasser og vassdrag. Fylkeskommunen er opptatt av at anleggsarbeidet kan påvirke vassdrag, og minner om at inngrep i vassdrag krever egen tillatelse. Lnett oppdaterte detaljplanen etter innspill fra fylkeskommunen og skriver at anleggsarbeid, transport, riggarealer og skogrydding kan føre til inngrep i kantsonen. Videre skriver Lnett at det skal gjennomføres anleggsarbeid i og ved flere vassdrag, men at de ikke skal fjerne kantvegetasjon til fordel for adkomst til mastene. Det går frem av detaljplanen at entreprenør har ansvar for å avklare behovet for tillatelse til tiltak i og langs vassdrag.

Lnett skriver videre i kapittel 6.2.2 at ledningene går gjennom flere naturtyper, blant annet regnskogmiljø med rødlistede lavarter som er nær truet. NVE og Lnett var på befaring av et stykke av traseen den 3. september 2024, der Lnett beskrev gjennomføring av rivingsarbeidet i det ulendte terrenget. Lnett viste til at den mest hensiktsmessige fremgangsmåten vil være å velte betongmastene i terrenget og deretter kappe dem til mindre deler som egner seg til transport med helikopter.

NVE har gjennomført søk i Miljødirektoratets database over sensitive artsdata, og konstaterer at det er gjort observasjoner av sensitive rovfuglarter langs ledningstraseen. NVE kan ikke se at det er registrert reirlokalteter langs traseen som vil bli påvirket av rivningsarbeidet, og dette stemmer overens med det som kommer frem i detaljplanen.

NVE konstaterer at Lnett i detaljplanen har beskrevet flere avbøtende tiltak for å redusere påvirkning på naturmangfoldet i tiltaksområdet, herunder også håndteringen av masser med spor av fremmedarter. NVE legger til grunn at Lnett og entreprenør følger beskrivelsen i detaljplanen, og opptrer varsomt for å hensynta sårbare arter, naturtyper, naturmangfold og kantvegetasjonen langs traseen. Samt gjennomfører nødvendige tiltak for å hindre at fremmede arter blir spredd, i henhold til forskrift om fremmede organismer § 24. I detaljplanen skriver Lnett at det kan komme endringer av riggplasser og bruk av veier. I den forbindelse viser vi til at det er satt vilkår om at Lnett til enhver tid skal oppdaterte kart som kan legges fram for NVE.

5.3. Naturfare

Lnett omtaler naturfare i detaljplanens kapittel 2 og 6. Aktsomhetskartet i vedlegg 3 av detaljplanen viser aktsomhetsområder for både snøskred og steinsprang, og omtrent hele ledningstraseen er innenfor aktsomhetsområder. Etter søk i NVE Atlas finner NVE flere steder langs tiltaksområdet med registrerte aktsomhetsområder for flom og skred. Fra Høgsfjorden og til Dirdal er det også registrert et aktsomhetsområde for kvikkleireskred. Langs store deler av ledningstraseen er det også registrert flere steinsprang, isnedfall og

andre uspesifiserte steinskredhendelser, som tyder på at det er en reell skredfare i området.

Lnett har vært i kontakt med Gjesdal kommune som har påpekt fare for steinsprang ved riggplass 19.1. Lnett mener det ikke er behov for sikringstiltak, ettersom bruken av arealet er midlertidig.

Lnett skriver i kapittel 6 at noen av mastene er plassert i områder spesielt utsatt for skred. I de mest skredutsatte områdene vil Lnett la fundamentene til mastene stå igjen etter at mastene er revet. Lnett vurderer at dette er mest hensiktsmessig ettersom fjerning av fundamentene anses som risikofylt, og fordi arbeidet i seg selv vil kunne føre til skredhendelser. Fundamenter vil også bli stående igjen der rivingen gir uhenksommessig mye skade på terreng eller skog for å komme til.

NVE har ingen innvendinger til at fundamenter til mastene står igjen der fjerning kan medføre risiko for skred. Vi minner om at det er konsesjonærens ansvar at planleggings- og anleggsfasen tar høyde for den reelle skredfaren, og at anleggsarbeidet ikke øker faren for skred eller flom for tredjepart. NVE forutsetter at Lnett foretar nødvendige risikovurderinger slik at anleggsarbeidet gjennomføres på en sikker måte.

5.4. Friluftsliv

Lnett skriver i detaljplanens kapittel 6.2.4 at tiltaket vil påvirke flere friluftsområder, inkludert Byrkjedalsstølen. Lnett vil tilstrebe å minimere ulemper for turgåere og friluftsutøvere, og sikre at de berørte områdene skal kunne brukes i anleggsfasen. Entreprenøren skal ha oversikt over alle stier og krysningspunkter, sikre trygg ferdsel på turstier med god merking, og vise hensyn til friluftsutøvere ved bruk av adkomstveier.

NVE forutsetter at Lnett og utøvende entreprenør hensyntar friluftslivinteresser under rivingsarbeidet, og følger tiltakene beskrevet i detaljplanen.

5.5. Kulturminner

I detaljplanens kapittel 6.3.2 opplyser Lnett at flere kulturminner kan bli berørt av rivingsarbeidet. På strekningen Gilja–Dirdal finnes det kulturminner både i og i umiddelbar nærhet til ledningstraseen. De aktuelle kulturminnene er markert i detaljplankartene i vedlegg 1. Lnett viser til en rekke tiltak for å hensynta kulturminnene, inkludert inngjerding for å unngå skade. Der anleggsveier krysser gjennom hensynssoner skal veiaksen merkes på begge sider, og det skal ikke foretas inngrep, endring eller utvidelse av veien. Dersom entreprenør avdekker ukjente kulturminner skal arbeid stanses umiddelbart, og Lnett varsles. Lnett vil deretter følge opp saken med kulturminnemyndighetene.

Rogaland fylkeskommune understreker i høringsuttalelsen at det er mange freda og uavklarte kulturminner i området, og viser til dialog med Lnett angående kontrollregistrering av kulturminnelokaliteter (askeladden id 43972, id 24069 og id 44180). Fylkeskommunen og Lnett har tidligere vært i dialog om behovet for arkeologisk registrering i 2022, og det ble da utarbeidet et budsjett for dette. Fylkeskommunen skriver at det vil være nødvendig å søke om dispensasjon fra fredningsvedtektene i

kulturminneloven § 3 (jf. 8, 1. ledd) dersom det er master som står innenfor automatisk freda kulturminner og deres sikringssoner. Fylkeskommunen skriver også at kulturminner nær tiltaksområdene (askeladden id 22906, id 71829 og id 248569) må gjerdes inn for å sikre automatisk freda kulturminner. Lnett svarer fylkeskommunens innspill med at de har vært i kontakt med fylkeskommunen senest i juni 2024. I tillegg vil de søke om dispensasjon for aktuelle mastepunkt og hensynta kulturminner med tiltak som markering og gjerder.

NVE minner om at kulturminner som ligger i eller tett på tiltaket, må merkes i felt før anleggsstart, slik at de ikke blir skadet i forbindelse med anleggsarbeidet. Vi setter som vilkår at dere merker kulturminnene med et materiale som ikke forvitrer. Det er for å redusere risikoen for at materialet ender som søppel i naturen. I tillegg er det en fordel at kulturminner vises i digitale kart som entreprenørene bruker i maskinene sine.

5.6. Avfallshåndtering

I detaljplanens kapittel 6 har Lnett beskrevet fremgangsmåte for håndtering av avfall. Kreosotimpregnerte tremaster skal kappes ned og leveres til godkjent mottak sammen med betongmastene og fundamenter. Betongrester og annet avfall fjernes fortløpende, sorteres og leveres til godkjent mottak. Lnett skriver at noen fundamenter blir stående igjen, og at også små biter betong kan bli liggende igjen i terrenget etter riving. Betongen kan inneholde det giftige metallet krom 6, men Lnett vurderer at mengdene er så små at dette ikke vil utgjøre noen forurensningsfare.

Lnett omtaler temaet akutt forurensning i detaljplanens kapittel 6.2.13. De skriver at entreprenøren er ansvarlig for å utarbeide en varslingsplan som skal inneholde telefonnummer til nødetater, kontakter hos byggherren og Gjesdal kommune. Planen skal være klar før anleggsarbeidene begynner. Videre skriver de at akutt forurensning skal håndteres fortløpende og at entreprenøren skal sørge for nødvendig beredskap for å forhindre, stanse, fjerne og begrense virkninger. Entreprenør skal også sørge for at risiko for lekkasje og søl fra holdes til et minimum.

NVE vurderer at dere i detaljplanen på tilfredsstillende vis beskriver hvordan avfallshåndtering skal foregå og risiko for akutt forurensning skal håndteres.

5.7. Støy og støv

Lnett skriver i detaljplanens kapittel 6 om støv og støy. De skriver at støy fra anleggsdrift skal ikke overskride grenseverdiene i Miljødepartementets retningslinjer T-1442 (2021). Totalentreprenøren skal søke om dispensasjon hvis grenseverdiene overskrides. Lnett og grunneiere skal varsles minst en uke før spesielt støyende aktiviteter, som helikopterflyvning. Etter høringsinnspill fra Statsforvalteren skal helikoptertransport og andre støyende aktiviteter ikke foregå mellom 21:00 og 07:00, samt på søndager og helligdager nær boligområder. Arbeid med helikopter skal ikke skje mellom mars og juli av hensyn til hekkende fuglearter i nærheten av tiltaksområdet. Videre skriver Lnett at støvflukt fra riggplasser og veier skal begrenses, samt at entreprenøren skal kartlegge tiltak for å begrense støvflukt.

NVE forutsetter at Lnett følger tiltakene beskrevet i detaljplanen og minner om at det er deres ansvar at arbeidene utføres i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

6. Konklusjon

NVE vurderer at Lnett i detaljplanen beskriver på tilfredsstillende vis hvordan rivingen av eksisterende 50 kV kraftledninger skal foregå. NVE godkjenner detaljplanen for riving av 50 kV kraftledninger mellom Gilja-Maudal og Maudal-Oltedal. Godkjenningen omfatter kun anleggene beskrevet i detaljplanen, og gis med tilhørende vilkår.

Med hilsen

Christoffer Solberg Bjønness
Avdelingsingeniør

Godkjent av Anne Johanne Kråkenes
Seksjonssjef

Kristian Markegård
Direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

LNETT AS

Kopimottakerliste:

STATENS VEGVESEN

ROGALAND FYLKESKOMMUNE

STATSFORVALTEREN I ROGALAND

GJESDAL KOMMUNE

STATNETT SF

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) - Region Vest

ENIDA AS

RUNE IMSLAND

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	På grunn av juleferien har NVE utvidet klagefristen fra tre uker til 20.01.2025. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.